

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

w zakresie kwalifikacji

SPO.04. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka

wyodrębnionej w zawodzie

opiekunka dziecięca 325905

Branża: pomocy społecznej SPO

Warszawa 2021

Autorzy:

mgr Jolanta Maj

mgr Anna Owsicka

mgr Robert Fleischer

Recenzenci:

Recenzent 1 – Recenzja dydaktyczna (nauczyciel uczący w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację) dr hab. inż. Marcin Chrzan

Recenzent 2 – Recenzja merytoryczna (przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu) dr Mirosław Żurek

Ekspert:

dr Narcyza Baczewska

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kursu umiejętności zawodowych (KUZ): **Żłobki Miejskie**.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
Oś priorytetowa II
Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie
Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19
Opracowanie modelowych programów kursu umiejętności zawodowych (kuz)

Warszawa 2021

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	5
1. Wprowadzenie.....	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	12
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia	12
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	25
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	28
3. Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych.....	29
4. Programy poszczególnych zajęć.....	30
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.....	30
4.1.1 Cele ogólne przedmiotu	30
4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu	30
4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	31
4.1.4 Procedury osiągania celów kształcenia	34
4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	36
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.....	38
4.2.1 Cele ogólne przedmiotu	38
4.2.2 Cele szczegółowe przedmiotu	38
4.2.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	40
4.2.4 Procedury osiągania celów kształcenia	43
4.2.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	46
5. Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych	48
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	49
6.1. Wykaz literatury	49
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	55
7. Sposób i forma zaliczenia kursu.....	57
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć.....	58

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

1. Wprowadzenie

Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych

Kurs Umiejętności Zawodowych (dalej KUZ) to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego. KUZ jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie: jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, albo efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych:

- w przypadku kształcenia w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianej dla danej części efektów kształcenia, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego;
- w przypadku kształcenia w zakresie efektów kształcenia właściwych dla dodatkowych umiejętności zawodowych – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia przewidzianych dla danej dodatkowej umiejętności zawodowej, określonej w przepisach prawa;
- w przypadku efektów wspólnych dla wszystkich zawodów wynosi 30 godzin.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz
- w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Program kursu umiejętności zawodowych dla jednostki efektów uczenia się SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością wyodrębnionej w zawodzie opiekunka dziecięca 325905 przeznaczony jest dla osób dorosłych, zainteresowanych uzyskiwaniem i uzupełnianiem wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Osoby, które nie ukończyły 18 lat, podlegają obowiązkowi nauki, który spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej, albo przez realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.

Program kursu ma strukturę przedmiotową/spiralną. Struktura treści ułożona jest w kursie tak, aby była bardzo przydatna w procesie utrwalania wiedzy i kształtowania trwałych umiejętności i kompetencji. Ma to znaczenie w przypadku podjęcia innych kursów umiejętności zawodowych lub kursu kwalifikacji zawodowych wyłonionych dla zawodu opiekunka dziecięca. Pozwala ona kształcącym wzbogacać zakres informacji, pogłębiać treści i nabywać coraz bardziej skomplikowane umiejętności.

Umożliwia również prowadzącemu zajęcia nawiązywanie do wcześniej omawianych tematów, dzięki czemu utrwalane są wiadomości i umiejętności poznane w początkowym etapie kształcenia.

Kształcenie na kursie umiejętności zawodowych może być realizowany w formie stacjonarnej lub zaocznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line). Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są zobowiązane zorganizować szkolenie dla uczestników kursu przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej. Kształcenie praktyczne nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik kształcenia na odległość. Rodzaj i wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem tych metod i technik.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Formy indywidualizacji pracy uczestników powinny uwzględniać:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb uczestnika,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości uczestnika.

Wskazane jest przeprowadzenie szczegółowej diagnozy potrzeb rozwoju uczestnika w kontekście specyfiki przedmiotu nauczania (diagnoza posiadanych kompetencji i potrzeb rozwoju uczestnika powinna być wykonana przez zespół nauczycieli i wychowawców z udziałem pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego, rodziców) oraz ustalenie sposobu pracy z uczestnikiem. Dużą uwagę należy zwrócić na uczestników posiadających trudności z uczeniem się. Niemniej ważni są uczestnicy uzdolnieni i szczególnie zainteresowani zawodem, przedmiotem nauczania. Każdy uczestnik posiadający szczególne potrzeby i możliwości powinien mieć określone właściwe dla siebie tempo i zakres pracy w obszarze przedmiotu nauczania z zachowaniem realizacji podstawy programowej.

Kurs umiejętności zawodowych SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością wyodrębnionej w zawodzie opiekunka dziecięca kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Osoba, która ukończyła KUZ i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w obrębie tej samej kwalifikacji, może być zwalniana, na swój wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących odpowiednio treści kształcenia lub efektów kształcenia zrealizowanych w dotychczasowym procesie kształcenia, o ile sposób organizacji kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym umożliwia takie zwolnienie.

Dla zawodu opiekunka dziecięca przypisano poziom IV Polskiej Ramy Kwalifikacji, określony dla zawodu jako kwalifikacji pełnej. Dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie: SPO.04. Świadczenie usług opiekuńczych określono poziom 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kurs umiejętności zawodowych SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością może być prowadzony w formie:

- dziennej – nauka odbywa się przez 5 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie (2,1 miesiąca x 120 godz. (1 miesiąc) = 256 godz.)
- stacjonarnej – nauka odbywa się 3 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie (3,5 miesiąca x 72 godz. (1 miesiąc) = 256 godz.)
- zaocznej: nauka odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni po 10 godzin dziennie (minimum 65% z 256 godzin = 166,4 godzin).

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością został opracowany do realizacji w formie:

- stacjonarnej – zajęcia odbywają się 3 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie (3,5 miesiąca x 72 godz. (1 miesiąc) = 256 godz.).

Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego (85 godz.) oraz praktycznego (171 godz.).

Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 256 godzin i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynikającej z podstawy programowej dla zawodu opiekunka dziecięca.

Jednocześnie wszystkie osoby prowadzące zajęcia na kursie mają obowiązek realizować tematykę (wiadomości, umiejętności i postawy – kompetencje) z obszarów kompetencji personalnych i społecznych oraz organizacji małych zespołów, zgodnie z treściami Podstawy Programowej Kształcenia w Zawodach szkolnictwa branżowego dla zawodu opiekunka dziecięca:

SPO.04.8. Kompetencje personalne i społeczne

SPO.04.9. Organizacja pracy małych zespołów

Założenia programowe

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Zadania wszystkich podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników. W procesie kształcenia zawodowego ważne jest podbudowa kształcenia ogólnego zdobytego w procesie kształcenia szkoły podstawowej, gimnazjalnej lub średniej, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów kwalifikacyjnych kursów zawodowych, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy. Opracowany program kursu pozwala na osiągnięcie powyższych celów ogólnych kształcenia zawodowego.

Zwiększające się zainteresowanie zatrudnianiem opiekunek dziecięcych powoduje wzrost zapotrzebowania na osoby świadczące usługi opiekuńcze, które będą w pełni przygotowane do sprawowania opieki nad dziećmi. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu w opiece nad najmłodszymi dziećmi pomagały rodzicom babcie oraz starsze rodzeństwo. Obecnie rodziny mieszkające pod jednym dachem są mniej liczne, jednopokoleniowe. Po powrocie z urlopu rodzicielskiego do pracy nie wszyscy chcą lub mogą oddać dziecko do żłobka. Stąd też rosnące zapotrzebowanie na wykwalifikowane opiekunki. Obecnie rodzice nie chcą pozostawiać dziecka pod opieką przypadkowych osób, które zgłaszają się do roli niani. Ich oczekiwania względem opiekunek wzrosły. Coraz więcej rodziców zwraca uwagę na to, by osoba, której powierzają potomstwo, dysponowała odpowiednią wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami. Ważne jest takie zajęcie się dzieckiem, aby zarówno zaspokoić jego potrzeby, jak i umożliwić wszechstronny rozwój. Ma to szczególne znaczenie zwłaszcza w przypadku zatrudniających opiekunki dziecięce instytucji, takich jak żłobki czy przedszkola, a tym bardziej szpitale, hospicja lub sanatoria.

Zawód opiekunka dziecięca jest odpowiedzią na zapotrzebowanie współczesnego rynku pracy na wykonywanie usług opiekuńczych nad małymi dziećmi w wieku 0–4 lat. Opiekunka dziecięca zajmuje się opieką, pielęgnowaniem i wychowaniem małych dzieci wspomagając rodzinę lub gdy jej nie ma, zastępując ją. Istotą zawodu jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, zaspokajanie jego wszystkich potrzeb, tworzenie prawidłowych warunków higieniczno-zdrowotnych oraz stymulowanie rozwoju psychofizycznego. Jest to zawód dla osób, które lubią pracę z dziećmi i mają z nimi dobry kontakt. Od opiekunki dziecięcej oczekuje się dużej odpowiedzialności, konsekwencji, spokoju, opanowania, łagodności, ale równocześnie zdecydowania, potrzebnego do zapanowania nad dziećmi oraz cierpliwości, wrażliwości estetycznej, uzdolnień plastycznych, twórczego myślenia oraz zdolności manualnych, które pozwolą na rozwijanie zdolności artystycznych u dzieci. Istotna jest kreatywność opiekunki, potrzebna przy organizacji czasu wolnego oraz podzielność uwagi. Opiekunka dziecięca oddziałuje na kształtującą się osobowość dzieci w bezpośrednim kontakcie. Praca z małym dzieckiem jest często trudna i wymaga osobistego zaangażowania, a także wypracowania takiego sposobu kontaktowania się z dziećmi, który w największym stopniu sprzyja efektywnemu oddziaływaniu wychowawczemu. Opiekunka dziecięca w swojej pracy wykonuje codzienne czynności związane z pielęgnacją dziecka. Prowadzi zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i stymulujące rozwój psychomotoryczny dziecka. Posiadana wiedza i umiejętności pozwolą w sposób profesjonalny opiekować się dziećmi.

Opiekunka dziecięca jest zawodem deficytowym na rynku pracy. Opiekunka dziecięca po zdobyciu podstaw teoretycznych i kształceniu praktycznym może wykonywać zawód na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy, ponieważ posiada wiadomości i umiejętności nie tylko do pracy w żłobku, ale również w domach małego dziecka, izbach dziecka, ośrodkach interwencji kryzysowej, oddziałach szpitalnych, hospicjach i klubikach dziecięcych.

Uczestnik/słuchacz kursu umiejętności zawodowych realizujący kształcenie w zakresie jednostki efektów kształcenia SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zostanie przygotowany do wykonywania czynności zawodowych z zakresu zapewniania bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością, charakteryzowania potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością oraz wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością. Ponadto uczestnik kursu będzie przygotowany do oceniania wpływu choroby na stan psychiczny dziecka, stosowania zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów, rozpoznawania przyczyn, objawów klinicznych chorób wieku dziecięcego oraz sposobów zapobiegania tym chorobom oraz monitorowania parametrów życiowych dziecka. Po ukończeniu KUZ uczestnik będzie przygotowany do charakteryzowania roli mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka, prowadzenia dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością oraz współpracy z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

Pracodawcy poszukują wykwalifikowanych pracowników, którzy posiadają udokumentowane kwalifikacje zawodowe. Program nauczania kursu umiejętności zawodowych SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością został tak skonstruowany, aby w oparciu o podstawę programową sprostać wymaganiom pracodawców oraz wyjść naprzeciw potrzebom rynku pracy w branży opieki społecznej.

Realizacja procesu kształcenia w zakresie SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością wymaga więc wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli wyposażonych w kompetencje w zakresie obsługi sprzętu komputerowego i nowoczesnych urządzeń stanowiących wyposażenie pracowni szkolnych oraz merytoryczną, uaktualnianą wiedzę dostosowaną do nowej podstawy programowej. Ponadto prawidłowa realizacja procesu kształcenia wymaga prowadzenia części zajęć praktycznych w formie wycieczek szkoleniowo-metodycznych oraz zajęć terenowych.

Cele kierunkowe programu kursu umiejętności zawodowych

Absolwent kursu umiejętności zawodowych realizujący kształcenie w zawodzie opiekunka środowiskowa powinien być przygotowany do wykonywania następujących umiejętności zawodowych w zakresie jednostki efektów kształcenia SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością:

- zapewniania bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
- charakteryzowania potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- oceniania wpływu choroby na stan psychiczny dziecka
- stosowania zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów
- rozpoznawania przyczyn, objawów klinicznych chorób wieku dziecięcego oraz sposobów zapobiegania tym chorobom
- monitorowania parametrów życiowych dziecka
- współpracy z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- pomagania dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
- charakteryzowania roli mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka
- prowadzenia dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- dobierania metod komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych
- współpracowania w zespole
- ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane działania
- kierowania wykonaniem przydzielonych zadań
- oceniania jakości wykonania przydzielonych zadań.

Powiązanie KUZ z jednostkami efektów kształcenia występującymi w podstawie programowej KKZ.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie:

- jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji lub:
- efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów lub:
- efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ)

Kurs umiejętności zawodowych jest, podobnie jak kwalifikacyjny kurs zawodowy, prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach. Obejmuje on jednak tylko część tej podstawy. Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, jest zwalniana z zajęć prowadzonych w ramach kursu umiejętności zawodowych, na swój wniosek, na podstawie przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu tego kursu. Takie rozstrzygnięcie umożliwia stopniowe osiąganie efektów kształcenia realizowanych na kwalifikacyjnym kursie zawodowym poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych, przy czym gwarantuje się możliwości zaliczenia efektów tego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej. Nowy model kształcenia zawodowego wychodzi naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej. Umożliwia on również zwiększenie mobilności zawodowej osób dorosłych oraz szybsze reagowanie na potrzeby rynku pracy i gospodarki.

Informacja o Kursach Umiejętności Zawodowych (KUZ) w Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym (KKZ)

Program kursu kształcenia zawodowego oferuje uczestnikom przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym systemie kwalifikacji.

Kwalifikacje zawodowe realizowane w ramach kursów umiejętności zawodowych (KUZ) w obrębie kwalifikacji SPO.04. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka, mogą być osiąganego kolejno z następujących jednostek efektów kształcenia:

SPO.04.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

SPO.04.2. Podstawy opieki nad dzieckiem

SPO.04.3. Pielęgnowanie dziecka zdrowego

SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

SPO.04.5. Wychowanie i edukowanie dziecka

SPO.04.6. Rozwijanie wrażliwości artystycznej dziecka

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SPO.04.7. Język obcy zawodowy

Uczestnik/słuchacz, który otrzyma zaświadczenie o ukończeniu wszystkich kursów umiejętności zawodowych (KUZ) może uzyskać świadectwo potwierdzające kwalifikację SPO.04. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka po zdaniu egzaminu zawodowego, części teoretycznej i praktycznej. Uczestnik może uzyskać dyplom zawodowy w zawodzie opiekunka dziecięca po potwierdzeniu kwalifikacji SPO.04. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka oraz uzyskaniu wykształcenia średniego lub średniego branżowego.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
A	B	C	D	E
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością				
zapewnia bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością (ew)	20	ustala związek prawidłowej organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej z bezpieczeństwem dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
		organizuje warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością		x
		dobiera pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka		x
określa potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew) *	20	wymienia rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	x	
		klasyfikuje potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	x	
		rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka	x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem (ek)	25	wymienia zasady i procedury obowiązujące podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
		planuje czynności niezbędne do wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
		wymienia metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
		stosuje obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
ocenia wpływ choroby na stan psychiczny dziecka (ew)	18	wymienia czynniki wpływające na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		x
		planuje zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka		x
przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów (ek)	22	wymienia zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych		x
		stosuje zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych		x
		wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka		x

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
rozpoznaje przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby zapobiegania tym chorobom (ek) *	35	opisuje symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego	x	
		opisuje przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: układu ruchu ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego układu krążenia układu oddechowego układu pokarmowego układu moczowego i płciowego	x	
		określa przyczyny i objawy chorób alergicznych	x	
		opisuje przyczyny i objawy chorób zakaźnych	x	
		wymienia czynniki ryzyka wad wrodzonych	x	
		wskazuje sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku	x	
		opisuje działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego	x	
monitoruje parametry życiowe dziecka (ek)	32	wymienia parametry życiowe dziecka jako podstawowe funkcje życiowe najważniejszych organów ciała		x
		opisuje sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka		x
		interpretuje wyniki parametrów życiowych dziecka		x
		współpracuje z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych		x
		gromadzi zapisy parametrów życiowych dziecka w prowadzonej dokumentacji		x
współpracuje z zespołem terapeutycznym dziecka	34	wymienia zadania zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad dzieckiem chorym lub z niepełnosprawnością		x

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
chorego lub z niepełnosprawnością (ew)		rozdziela metody rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością		x
		opisuje przygotowanie dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych		x
		uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego		x
		wspomaga rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością		x
		towarzyszy dziecku podczas badań i zabiegów diagnostycznych		x
pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	20	sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności		x
		rozdziela drogi podawania leków		x
		pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku dzieci, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych		x
określa rolę mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka (ew) *	14	wymienia mechanizmy adaptacyjne organizmu dziecka	x	
		identyfikuje mechanizmy obronne organizmu dziecka	x	
		wskazuje rolę mechanizmów obronnych organizmu dziecka	x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
prowadzi dokumentację opiekuńczo-pielęgnacyjną dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ek) *	10	określa rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	x	
		analizuje zebraną dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	x	
przedstawia organizację i specyfikę pracy w placówkach opieki nad dzieckiem (ew) *	6	wymienia rodzaje placówek opieki nad dzieckiem	x	
		opisuje specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem i ich organizację	x	
SPO.04.8. Kompetencje personalne i społeczne				
przestrzega zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych		opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych		
		opisuje skutki łamania zasad etycznych		
		omawia reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy		
		omawia postępowanie etyczne opiekunki dziecięcej w relacji z dzieckiem i rodzicem lub opiekunem prawnym	x	
		przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy		
		przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych		

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
stosuje zasady komunikacji interpersonalnej		wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania		
		opisuje zasady komunikacji interpersonalnej		
		opisuje aktywne metody słuchania		
		opisuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonymi i współpracownikami w codziennych kontaktach	x	
charakteryzuje cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		wymienia rodzaje usług świadczonych dziecku		
		opisuje usługi świadczone na rzecz dziecka		
		dobiera rodzaj usług do potrzeb dziecka		x
		dostosowuje rodzaj świadczonych usług do zaistniałej sytuacji		x
		określa kompetencje opiekunki dziecięcej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług	x	
charakteryzuje pojęcie konfliktu w związku realizacją zadań zawodowych		wyjaśnia pojęcie: konflikt		
		opisuje przyczyny konfliktów międzyludzkich		
		zapobiega przyczynom powstawania konfliktów		
		opisuje fazy konfliktu		
		wymienia skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym		
		stosuje zasady utrzymywania poprawnych relacji z dzieckiem i współpracownikami		
planuje wykonanie zadania		planuje realizację zadań zawodowych	x	
		analizuje możliwości realizacji zadania	x	
		realizuje zadania w wyznaczonym czasie		x
		ocenia stopień realizacji zadania		x
		omawia obowiązki opiekunki dziecięcej w placówkach opiekuńczych	x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania		opisuje odpowiedzialność prawną opieki nad dzieckiem		
		wymienia konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych		
wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany		rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy	x	
		podejmuje działania w sytuacji trudnej		x
		ocenia skutki podejmowanych działań w sytuacjach trudnych		x
		wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu dziecka	x	
stosuje techniki radzenia sobie ze stresem		określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych		
		podaje przykłady sytuacji stresowych w pracy zawodowej		
		wymienia cechy działań podejmowanych w sytuacjach stresowych		
		opisuje sposoby radzenia sobie ze stresem		
		dostosowuje metodę radzenia sobie ze stresem do sytuacji w środowisku pracy		
aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe		opisuje podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych opieki i pielęgnacji		x
		analizuje własne kompetencje		
		wyznacza sobie cele rozwojowe		x
		omawia możliwą dalszą ścieżkę rozwoju i awansu zawodowego	x	

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
dobiera metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych		wymienia metody komunikacji		
		opisuje metody komunikacji werbalnej i niewerbalnej		
		dostosowuje metody komunikacji do sytuacji w środowisku pracy		
		opisuje pojęcie negocjacje		
		rozdziela sposoby negocjacji		
		opisuje funkcje negocjacji		
		stosuje negocjacje w środowisku pracy		
współpracuje w zespole		określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider		
		realizuje zadania w wyznaczonym czasie	x	
		wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań		x
		analizuje efekty pracy zespołu		x
		identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu	x	
SPO.04.9. Organizacja pracy małych zespołów				
planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		rozpoznaje zadania zespołu	x	
		wyznacza zadania członkom zespołu		x
		wyjaśnia sposób wykonania zadania	x	
dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań		rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu	x	
		wskazuje osoby do wykonania zadania		x
		przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań	x	
kieruje wykonaniem przydzielonych zadań		ustala kolejność wykonywania zadań	x	
		sprawdza proces wykonywania zadań		x
ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań		określa zaangażowanie w pracę członków zespołu	x	
		ocenia efekty pracy zespołu		x
		udziela informacji zwrotnej członkom zespołu		x

Efekty kształcenia z danej jednostki efektów Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
wprowadza rozwiązania, np. techniczne i organizacyjne, wpływające na poprawę warunków i jakości pracy		dokonuje analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy		
		dokonuje prostych modernizacji warunków i organizacji pracy podczas realizacji zadań zawodowych		
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	256			

* efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczestnikom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów w czasie całego okresu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

Tabela 2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia Nazwa zajęć	Okres realizacji
A	B	C	D	E	F
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	określa potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	20	wymienia rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością klasyfikuje potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	1 miesiąc
	rozpoznaje przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby zapobiegania tym chorobom (ek)	35	opisuje symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego opisuje przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: układu ruchu ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego układu krążenia układu oddechowego układu pokarmowego układu moczowego i płciowego określa przyczyny i objawy chorób alergicznych opisuje przyczyny i objawy chorób zakaźnych wymienia czynniki ryzyka wad wrodzonych wskazuje sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku opisuje działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęciach Nazwa zajęć	Okres realizacji
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	określa rolę mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka (ew)	14	wymienia mechanizmy adaptacyjne organizmu dziecka identyfikuje mechanizmy obronne organizmu dziecka wskazuje rolę mechanizmów obronnych organizmu dziecka	Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	2 miesiąc
	proceedzi dokumentację opiekuńczo-pielęgnacyjną dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ek)	10	określa rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością analizuje zebraną dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		
	przedstawia organizację i specyfikę pracy w placówkach opieki nad dzieckiem (ew)	6	wymienia rodzaje placówek opieki nad dzieckiem opisuje specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem i ich organizację		
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	zapewnia bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością (ew)	20	ustala związek prawidłowej organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej z bezpieczeństwem dziecka chorego lub z niepełnosprawnością organizuje warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością dobiera pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	2 miesiąc
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami	25	wymienia zasady i procedury obowiązujące podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia Nazwa zajęć	Okres realizacji
	i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem (ek)		planuje czynności niezbędne do wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością wymienia metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością stosuje obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		2 i 3 miesiąc
	ocenia wpływ choroby na stan psychiczny dziecka (ew)	18	wymienia czynniki wpływające na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością planuje zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka		
	przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów (ek)	22	wymienia zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych stosuje zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka		
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	monitoruje parametry życiowe dziecka (ek)	32	wymienia parametry życiowe dziecka jako podstawowe funkcje życiowe najważniejszych organów ciała opisuje sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka interpretuje wyniki parametrów życiowych dziecka	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęciach Nazwa zajęć	Okres realizacji
			współpracuje z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych gromadzi zapisy parametrów życiowych dziecka w prowadzonej dokumentacji		
	współpracuje z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	34	wymienia zadania zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad dzieckiem chorym lub z niepełnosprawnością rozdziela metody rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością opisuje przygotowanie dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego wspomaga rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością towarzyszy dziecku podczas badań i zabiegów diagnostycznych		4 miesiąc
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	20	sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności rozdziela drogi podawania leków pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku dzieci, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych	Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Nazwa zajęć	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
A	B	C	D	E
Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	85		określa potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	– wymienia rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – klasyfikuje potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka
			rozpoznaje przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby zapobiegania tym chorobom (ek)	– opisuje symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego – opisuje przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: ○ układu ruchu ○ ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego ○ układu krążenia ○ układu oddechowego ○ układu pokarmowego ○ układu moczowego i płciowego – określa przyczyny i objawy chorób alergicznych – opisuje przyczyny i objawy chorób zakaźnych – wymienia czynniki ryzyka wad wrodzonych – wskazuje sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku – opisuje działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego
			określa rolę mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka (ew)	– wymienia mechanizmy adaptacyjne organizmu dziecka – identyfikuje mechanizmy obronne organizmu dziecka – wskazuje rolę mechanizmów obronnych organizmu dziecka

Nazwa zajęć	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością			prowdzi dokumentację opiekuńczo-pielęgnacyjną dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ek)	– określa rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – analizuje zebraną dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
			przedstawia organizację i specyfikę pracy w placówkach opieki nad dzieckiem (ew)	– wymienia rodzaje placówek opieki nad dzieckiem – opisuje specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem i ich organizację
Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		171	zapewnia bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością (ew)	– ustala związek prawidłowej organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej z bezpieczeństwem dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – organizuje warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością – dobiera pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka
			wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem (ek)	– wymienia zasady i procedury obowiązujące podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – planuje czynności niezbędne do wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – wymienia metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – stosuje obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

Nazwa zajęć	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością			ocenia wpływ choroby na stan psychiczny dziecka (ew)	– wymienia czynniki wpływające na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością – planuje zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka
			przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów (ek)	– wymienia zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych – stosuje zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych – wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka
			monitoruje parametry życiowe dziecka (ek)	– wymienia parametry życiowe dziecka jako podstawowe funkcje życiowe najważniejszych organów ciała – opisuje sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka – interpretuje wyniki parametrów życiowych dziecka – współpracuje z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych – gromadzi zapisy parametrów życiowych dziecka w prowadzonej dokumentacji
			współpracuje z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	– wymienia zadania zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad dzieckiem chorym lub z niepełnosprawnością – rozróżnia metody rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością – opisuje przygotowanie dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych – uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego – wspomaga rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością – towarzyszy dziecku podczas badań i zabiegów diagnostycznych

Nazwa zajęć	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz z kodami - ek, ew, ep oraz kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć	
	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością			pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	– sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków – pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku dzieci, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
Razem godzin:	85	171		
Suma:	256			

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 4. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin	Uwagi o realizacji
Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	85	Kształcenie teoretyczne
Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	171	Kształcenie praktyczne
Łączna liczba godzin zajęć	256	

3. Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien posiadać wiedzę z zakresu:

- zapewniania bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
- charakteryzowania potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- oceniania wpływu choroby na stan psychiczny dziecka
- stosowania zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów
- rozpoznawania przyczyn, objawów klinicznych chorób wieku dziecięcego oraz sposobów zapobiegania tym chorobom
- monitorowania parametrów życiowych dziecka
- współpracy z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- pomagania dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
- charakteryzowania roli mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka
- prowadzenia dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- dobierania metod komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych
- współpracowania w zespole
- ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane działania
- kierowania wykonaniem przydzielonych zadań
- oceniania jakości wykonania przydzielonych zadań.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

4.1.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- charakteryzowanie potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- rozpoznawanie przyczyn, objawów klinicznych chorób wieku dziecięcego oraz sposobów zapobiegania tym chorobom
- charakteryzowanie roli mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka
- określanie rodzajów dokumentacji opiekuńczo-pielęgniacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- charakteryzowanie organizacji i specyfiki pracy w placówkach opieki nad dzieckiem.

4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- klasyfikować potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- opisywać symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego
- określać przyczyny i objawy chorób alergicznych i zakaźnych
- wskazywać sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku
- opisywać działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego
- identyfikować mechanizmy obronne organizmu dziecka
- określać rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgniacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- opisywać specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem i ich organizację.

4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5. Materiał nauczania dla przedmiotu: Potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Określanie potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	20	- wymieniać rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - klasyfikować potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - charakteryzować rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - rozpoznawać potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku dziecka - rozpoznawać potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem indywidualnych możliwości dziecka
Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania	35	- wymieniać czynniki ryzyka wad wrodzonych - wskazywać sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku - wymieniać symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego - wymieniać przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: a) układu ruchu b) ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego c) układu krążenia d) układu oddechowego e) układu pokarmowego f) układu moczowego i płciowego - wymieniać przyczyny i objawy chorób alergicznych - wymieniać przyczyny i objawy chorób zakaźnych - wymieniać działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego - opisywać symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego - opisywać przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: a) układu ruchu b) ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego c) układu krążenia d) układu oddechowego

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
		e) układu pokarmowego f) układu moczowego i płciowego - określać przyczyny i objawy chorób alergicznych - opisywać przyczyny i objawy chorób zakaźnych - opisywać działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego - charakteryzować czynniki ryzyka wad wrodzonych - charakteryzować sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku
Mechanizmy obronne i adaptacyjne dziecka	14	- wymieniać mechanizmy adaptacyjne organizmu dziecka - identyfikować mechanizmy obronne organizmu dziecka - wskazywać rolę mechanizmów obronnych organizmu dziecka - określać rolę mechanizmów adaptacyjnych organizmu dziecka
Dokumentacja opiekuńczo-pielęgniacyjna dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	10	- określać rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgniacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać zasady prowadzenia dokumentacji opiekuńczo-pielęgniacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - analizować zebraną dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - prowadzić dokumentację opiekuńczo-pielęgniacyjną dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
Organizacja i specyfika pracy w placówkach opieki nad dzieckiem	6	- wymieniać rodzaje placówek opieki nad dzieckiem - wymieniać czynności zawodowe pracowników placówek opieki nad dzieckiem - opisywać specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem - opisywać organizację poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem
Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		- dobierać rodzaj usług do potrzeb dziecka - określać kompetencje opiekunki dziecięcej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług - dostosowywać rodzaj świadczonych usług do zaistniałej sytuacji
Wykazywanie się kreatywnością i otwartością na zmiany		- rozpoznawać sytuacje nietypowe w środowisku pracy - wyjaśniać znaczenie zmiany w życiu dziecka - podejmować działania w sytuacji trudnej - oceniać skutki podejmowanych działań w sytuacjach trudnych
Planowanie wykonanie zadania		- planować realizację zadań zawodowych - analizować możliwości realizacji zadania - realizować zadania w wyznaczonym czasie - oceniać stopień realizacji zadania

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Aktualizowanie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych		- omawiać możliwą dalszą ścieżkę rozwoju i awansu zawodowego - wyznaczać sobie cele rozwojowe
Współpraca w zespole		- określać pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider - analizować efekty pracy zespołu - identyfikować znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu - realizować zadania w wyznaczonym czasie - wspomagać innych członków zespołu podczas realizacji zadań
Planowanie pracy zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		- rozpoznawać zadania zespołu - wyznaczać zadania członkom zespołu - wyjaśniać sposób wykonania zadania
Dobieranie osób do wykonania przydzielonych zadań		- rozpoznawać możliwości i umiejętności członków zespołu - wskazywać osoby do wykonania zadania - przewidywać skutki niewłaściwego doboru osób do zadań
Kierowanie wykonaniem przydzielonych zadań		- ustalać kolejność wykonywania zadań - sprawdzać proces wykonywania zadań
Ocena jakości wykonania przydzielonych zadań		- określać zaangażowanie w pracę członków zespołu - udzielać informacji zwrotnej członkom zespołu - oceniać efekty pracy zespołu
Razem	85	

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczestnikom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów w czasie całego okresu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

4.1.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności uczestników, ze szczególnym uwzględnieniem metod problemowych, eksponujących i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy/uczestników, predyspozycji uczącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, anegdota, odczyt, objaśnienia lub wyjaśnienia, prelekcja)
- problemowe (wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metoda problemowa, aktywizujące)
- eksponujące (pokaz połączony z przeżyciem, film dydaktyczny, ekspozycja)
- metody programowane (z użyciem komputera, maszyny dydaktycznej lub podręcznika programowanego)

Wskazane metody nauczania:

- aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja, seminarium, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, planowe, funkcyjne), dyskusja dydaktyczna (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów)
- udział w prelekcjach i spotkaniach z pracownikami branży opiekuńczej
- wycieczka zorganizowana do podmiotów świadczących usługi opiekuńcze.

Obudowa dydaktyczna

Materiały i środki dydaktyczne:

- sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, odtwarzacz DVD, rzutnik pisma, ekran biały, komputer z pakietem programów biurowych, skaner, projektor multimedialny,
- zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń,
- pomoce dydaktyczne do promowania zdrowia,
- biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową, czasopisma, albumy i filmy edukacyjne dotyczące anatomii i fizjologii dziecka oraz pielęgnowania dziecka i schorzeń wieku, przepisy prawa właściwe dla danego stanowiska, zestaw aktów prawnych i regulaminów dotyczących działalności społecznej, przykładowe dokumenty opiekuńczo-pielęgnacyjne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, sekwencje filmowe, wizualizacje lub animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, filmy instruktażowe (tutoriale), symulatory, wirtualne laboratoria, programy ćwiczeniowe do projektowania przez dobieranie umożliwiające realizowanie treści teoretycznych w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Podmiot prowadzący kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażona w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Pracownia pielęgnowania dziecka wyposażona w:

- łóżeczka dla niemowląt,
- stoły do przewijania,
- fantomy niemowlęcia i dziecka starszego,
- stolik zabiegowy, wagę lekarską,
- kącik do kąpieli,
- kącik do karmienia niemowlęcia,
- kącik higieniczny,
- instalację bieżącej wody,
- bieliznę pościelową, odzież i bieliznę dziecięcą,
- środki do pielęgnacji, środki antyseptyczne,

- sprzęt i przybory do: toalety i kąpieli niemowląt, pojenia i karmienia niemowląt, mierzenia temperatury, toalety jamy ustnej, likwidacji zmian skórnych.

Formy organizacyjne pracy ze słuchaczami

Wskazane jest, by zajęcia odbywały się w grupach liczących do 15 uczestników pod kierunkiem nauczyciela zawodu. Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy oraz z wykorzystaniem zróżnicowanych form organizacyjnych pracy ze słuchaczami: praca domowa, wycieczka, praca indywidualna lub grupowa np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy.

Formy indywidualizacji pracy uczestników powinny uwzględniać:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb uczestnika,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości uczestnika.

Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb. W czasie prowadzenia zajęć w pracowni należy stosować zasadę, iż nieudane ćwiczenie też może być wysoko ocenione pod warunkiem, iż uczestnik potrafi wyjaśnić przyczyny niepowodzenia oraz wskazać jak powinno ono przebiegać w prawidłowy sposób. Pozwoli to na indywidualizację prowadzonych działań przez słuchaczy oraz pokaże, iż doświadczenie można zdobyć nie tylko poprzez udane doświadczenia.

Należy dostosować metody nauczania do możliwości intelektualnych słuchaczy, np. poprzez różnicowanie zadań (zlecanie słuchaczowi zadań lub ćwiczeń z wyraźną strukturą, mieszczących się w granicach jego możliwości), różnicowanie prac domowych może dotyczyć typu pracy domowej, lub czasu nad nią spędzonego, prowadzenie lekcji na kilku poziomach nauczania: praca uczestników w grupach (w tym samym czasie uczestnicy niepełnosprawni pracują niezależnie od innych grup we własnym tempie i na miarę swoich możliwości), praca uczestników w grupach o zróżnicowanych uzdolnieniach i wiadomościach (pozwala na wykorzystanie możliwości uczestników zdolniejszych do wyjaśniania niezrozumiałych zagadnień kolegom, którzy wymagają dodatkowych wyjaśnień), stosowanie metod polisensorycznego, czyli wielozmysłowego uczenia się (prezentacje multimedialne, programy komputerowe, modele, makiety, multimedialne gry dydaktyczne, łamigłówki, krzyżówki, itp.) oraz metod interaktywnych (burza mózgów, mapa mentalna, plakat – folder, portfolio, eksperyment/doświadczenie, instruktaż, praca konstrukcyjna itp.), akceptowanie, że każdy uczestnik pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie, określanie limitu czasu na daną pracę, stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych tzw. kart pracy, które umożliwiają każdemu uczestnikowi przerabianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie.

4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Kontrola osiągnięć uczestników powinna być systematyczna. Część efektów może być sprawdzana podczas wycieczek szkoleniowo - metodycznych i zajęć terenowych.

Proponuje się oceniać osiągnięcia edukacyjne uczestników na podstawie:

- oceny wykonanych ćwiczeń,
- obserwacji indywidualnej pracy uczestnika,
- analizy zaangażowania uczestnika w pracę zespołową,

- opracowania i prezentacji projektów zawodowych,
- oceny wykonania zadanych prac domowych,
- oceny znajomości potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością,
- oceny znajomości przyczyn, objawów klinicznych chorób wieku dziecięcego oraz sposobów zapobiegania tym chorobom,
- oceny znajomości działań profilaktycznych zapobiegających chorobom wieku dziecięcego,
- oceny znajomości roli mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka,
- oceny znajomości rodzajów dokumentacji opiekuńczo-pielęgniacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością,
- oceny znajomości specyfiki placówek opieki nad dzieckiem.

W ocenie wykonanych ćwiczeń, projektów zawodowych oraz prac domowych należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia.

Osiągnięcia uczestników proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami:

- testy jednopoziomowe,
- testy pisemne zamknięte (na dobieranie, typu prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru),
- testy otwarte (z luką),
- testy ustne.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

4.2.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- zapewnianie bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
- wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- ocenianie wpływu choroby na stan psychiczny dziecka
- stosowanie zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów
- monitorowanie parametrów życiowych dziecka
- współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- pomaganie dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
- prowadzenie dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

4.2.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- organizować warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
- dobierać pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka
- stosować obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
- planować zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka
- stosować zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych
- wykonywać zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka
- interpretować wyniki parametrów życiowych dziecka
- współpracować z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych

- uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego
- wspomagać rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością
- sprawdzać zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności
- pomagać dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami
- prowadzić dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

4.2.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6. Materiał nauczania dla przedmiotu: Zabiegi pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością	20	- wymieniać zasady organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej zapewniający bezpieczeństwo dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka - rozpoznawać pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka - ustalać związek prawidłowej organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej z bezpieczeństwem dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - organizować warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością - dobierać pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka - uzasadniać dobór pomocy dydaktycznych, przyborów i zabawek bezpiecznych dla dziecka dostosowanych do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka
Wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	25	- wymieniać zasady i procedury obowiązujące podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - planować czynności niezbędne do wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - stosować obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - stosować metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wykonywać zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	18	- wymieniać potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - wymieniać czynniki wpływające na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - planować zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka - określać wpływ czynników na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością - oceniać wpływ choroby na stan psychiczny dziecka
Pielęgnowanie dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów	22	- wymieniać zasady pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów - wymieniać techniki wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych, dostosowanych do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka - stosować zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych - wykonywać zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka
Monitorowanie parametrów życiowych dziecka	32	- wymieniać parametry życiowe dziecka jako podstawowe funkcje życiowe najważniejszych organów ciała - wymieniać sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka - gromadzić zapisy parametrów życiowych dziecka w prowadzonej dokumentacji - opisywać sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka - interpretować wyniki parametrów życiowych dziecka - współpracować z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych - określać zakres współpracy z personelem medycznym dotyczący podjętych działań leczniczych - monitorować parametry życiowe dziecka
Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	34	- wymieniać zadania zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad dzieckiem chorym lub z niepełnosprawnością - rozróżniać metody rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością - wymieniać etapy przygotowania dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych - wymieniać prace zespołu terapeutycznego - opisywać przygotowanie dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych - uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego - wspomagać rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością - towarzyszyć dziecku podczas badań i zabiegów diagnostycznych

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Pomoc dziecku w przyjmowaniu leków	20	- sprawdzać zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności - rozróżniać drogi podawania leków - opisywać drogi podawania leków - pomagać dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku dzieci, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podawać go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		- dobierać rodzaj usług do potrzeb dziecka - określać kompetencje opiekunki dziecięcej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług - dostosowywać rodzaj świadczonych usług do zaistniałej sytuacji
Wykazywanie się kreatywnością i otwartością na zmiany		- rozpoznawać sytuacje nietypowe w środowisku pracy - wyjaśniać znaczenie zmiany w życiu dziecka - podejmować działania w sytuacji trudnej - oceniać skutki podejmowanych działań w sytuacjach trudnych
Planowanie wykonanie zadania		- planować realizację zadań zawodowych - analizować możliwości realizacji zadania - realizować zadania w wyznaczonym czasie - oceniać stopień realizacji zadania
Aktualizowanie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych		- omawiać możliwą dalszą ścieżkę rozwoju i awansu zawodowego - wyznaczać sobie cele rozwojowe
Współpraca w zespole		- określać pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider - analizować efekty pracy zespołu - identyfikować znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu - realizować zadania w wyznaczonym czasie - wspomagać innych członków zespołu podczas realizacji zadań
Planowanie pracy zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		- rozpoznawać zadania zespołu - wyznaczać zadania członkom zespołu - wyjaśniać sposób wykonania zadania
Dobieranie osób do wykonania przydzielonych zadań		- rozpoznawać możliwości i umiejętności członków zespołu - wskazywać osoby do wykonania zadania - przewidywać skutki niewłaściwego doboru osób do zadań

Tematy zajęć	Liczba godzin	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza/uczestnika. Słuchacz/uczestnik potrafi:
Kierowanie wykonaniem przydzielonych zadań		- ustalać kolejność wykonywania zadań - sprawdzać proces wykonywania zadań
Ocena jakości wykonania przydzielonych zadań		- określać zaangażowanie w pracę członków zespołu - udzielać informacji zwrotnej członkom zespołu - oceniać efekty pracy zespołu

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczestnikom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów w czasie całego okresu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

4.2.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności uczestników, ze szczególnym uwzględnieniem metod praktycznych, eksponujących i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy/uczestników, predyspozycji uczącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, anegdota, odczyt, objaśnienia lub wyjaśnienia, prelekcja)
- problemowe (wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metoda problemowa, aktywizujące)
- eksponujące (pokaz połączony z przeżyciem, film dydaktyczny, ekspozycja)
- metody programowane (z użyciem komputera, maszyny dydaktycznej lub podręcznika programowanego)
- udział w prelekcjach i spotkaniach z pracownikami branży opiekuńczej
- wycieczka zorganizowana do podmiotów świadczących usługi opiekuńcze.

Wskazane metody nauczania: metody praktyczne, za pomocą których kształtuje się i rozwija umiejętności, nawyki i sprawności o charakterze praktycznym:

- pokaz z objaśnieniem (wyjaśnieniem)

- pokaz z instruktążem
- metoda projektów
- metoda tekstu przewodniego
- ćwiczzenia przedmiotowe (rozwiązywanie zadań).

Obudowa dydaktyczna

Materiały i środki dydaktyczne:

- sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, odtwarzacz DVD, rzutnik pisma, ekran biały, komputer z pakietem programów biurowych, skaner, projektor multimedialny,
- zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczzeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczzeń,
- pomoce dydaktyczne do promowania zdrowia,
- biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową, czasopisma, albumy i filmy dotyczące anatomii i fizjologii dziecka oraz pielęgnowania dziecka i schorzeń wieku, przepisy prawa właściwe dla danego stanowiska, zestaw aktów prawnych i regulaminów dotyczących działalności społecznej, przykładowe dokumenty opiekuńczo-pielęgnacyjne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością,
- pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka.

Warunki realizacji

Podmiot prowadzący kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażona w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Pracownia pielęgnowania dziecka wyposażona w:

- łóżeczka dla niemowląt,
- stoły do przewijania,
- fantomy niemowlęcia i dziecka starszego,
- stolik zabiegowy, wagę lekarską,
- kącik do kąpieli,
- kącik do karmienia niemowlęcia,
- kącik higieniczny,
- instalację bieżącej wody,
- bieliznę pościelową, odzież i bieliznę dziecięcą,
- środki do pielęgnacji, środki antyseptyczne,
- sprzęt i przybory do: toalety i kąpieli niemowląt, pojenia i karmienia niemowląt, mierzenia temperatury, toalety jamy ustnej, likwidacji zmian skórnych.

Formy organizacyjne pracy ze słuchaczami

Wskazane jest, by zajęcia odbywały się w grupach liczących do 15 uczestników pod kierunkiem nauczyciela zawodu. Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy oraz z wykorzystaniem zróżnicowanych form organizacyjnych pracy ze słuchaczami: praca domowa, wycieczka, praca indywidualna lub grupowa np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy.

Formy indywidualizacji pracy uczestników powinny uwzględniać:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb uczestnika,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości uczestnika.

Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb. W czasie prowadzenia zajęć w pracowni należy stosować zasadę, iż nieudane ćwiczenie też może być wysoko ocenione pod warunkiem, iż uczestnik potrafi wyjaśnić przyczyny niepowodzenia oraz wskazać jak powinno ono przebiegać w prawidłowy sposób. Pozwoli to na indywidualizację prowadzonych działań przez słuchaczy oraz pokaże, iż doświadczenie można zdobyć nie tylko poprzez udane doświadczenia.

Należy dostosować metody nauczania do możliwości intelektualnych słuchaczy, np. poprzez różnicowanie zadań (zlecanie słuchaczowi zadań lub ćwiczeń z wyraźną strukturą, mieszczących się w granicach jego możliwości), różnicowanie prac domowych może dotyczyć typu pracy domowej, lub czasu nad nią spędzonego, prowadzenie

lekcji na kilku poziomach nauczania: praca uczestników w grupach (w tym samym czasie uczestnicy niepełnosprawni pracują niezależnie od innych grup we własnym tempie i na miarę swoich możliwości), praca uczestników w grupach o zróżnicowanych uzdolnieniach i wiadomościach (pozwala na wykorzystanie możliwości uczestników zdolniejszych do wyjaśniania niezrozumiałych zagadnień kolegom, którzy wymagają dodatkowych wyjaśnień), stosowanie metod polisensorycznego, czyli wielozmysłowego uczenia się (prezentacje multimedialne, programy komputerowe, modele, makiety, multimedialne gry dydaktyczne, łamigłówki, krzyżówki, itp.) oraz metod interaktywnych (burza mózgów, mapa mentalna, plakat – folder, portfolio, eksperyment/doświadczenie, instruktaż, praca konstrukcyjna itp.), akceptowanie, że każdy uczestnik pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie, określanie limitu czasu na daną pracę, stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych tzw. kart pracy, które umożliwiają każdemu uczestnikowi przerabianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie.

4.2.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Kontrola osiągnięć uczestników powinna być systematyczna. Część efektów może być sprawdzana podczas wycieczek szkoleniowo – metodycznych i zajęć terenowych.

Proponuje się oceniać osiągnięcia edukacyjne uczestników na podstawie:

- oceny wykonanych ćwiczeń,
- obserwacji indywidualnej pracy uczestnika,
- analizy zaangażowania uczestnika w pracę zespołową,
- opracowania i prezentacji projektów zawodowych,
- oceny wykonania zadanych prac domowych,
- oceny umiejętności dobierania pomocy dydaktycznych, przyborów i zabawek bezpiecznych dla dziecka oraz dostosowania ich do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka,
- oceny umiejętności stosowania obowiązujących algorytmów postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością,
- oceny umiejętności planowania zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka,
- oceny umiejętności stosowania zasad pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych,
- oceny umiejętności wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych,
- oceny umiejętności interpretowania wyników parametrów życiowych dziecka,
- oceny umiejętności prowadzenia dokumentacji opiekuńczo-pielęgnacyjnej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

W ocenie wykonanych ćwiczeń, projektów zawodowych oraz prac domowych należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia.

Osiągnięcia uczestników proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami:

- testy jednopoziomowe,
- testy pisemne zamknięte (na dobieranie, typu prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru),
- testy otwarte (z luką),
- testy ustne.

Ponadto do oceny umiejętności praktycznych słuchaczy proponuje się stosowanie testów praktycznych, próby pracy, prezentacje na forum grupy z przeprowadzonych prac oraz obserwacji czynności wykonywanych przez słuchacza w trakcie realizacji ćwiczeń. Podczas obserwacji należy zwrócić uwagę na:

- wyszukiwanie i przetwarzanie rzetelnych informacji pozyskanych z różnych źródeł,
- poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń praktycznych,
- umiejętność pracy w zespole.

5. Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych

Tabela 7. Ewaluacja programu kursu umiejętności zawodowych

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	Badanie na bieżąco w czasie trwania KUZ Badanie osiągnięć edukacyjnych uczestników po ukończeniu pierwszego etapu nauki przedmiotu Wyniki i analiza osiągnięć edukacyjnych uczestników po ukończeniu pierwszego etapu nauki przedmiotu Ponowne badanie pod koniec kursu Porównanie wyników, analiza Ewentualne wnioski powinny posłużyć do modyfikacji programu nauczania.
przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	
rozpoznaje przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby zapobiegania tym chorobom (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	
monitoruje parametry życiowe dziecka (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	
pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	
prorowadzi dokumentację opiekuńczo-pielęgnacyjną dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ek)	Wyniki z testów pisemnych i ustnych Uzyskanie minimum poprawności 50% - przy treściach teoretycznych 75% - przy treściach praktycznych	Testy osiągnięć słuchaczy – pisemne i ustne Samooocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia	

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

1. Adams K., *Komunikacja w grupach*, PWN, Warszawa 2018.
2. Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasucki K., *Anatomia człowieka. Repetytorium*, PZWL, Warszawa 2014.
3. Aleksandrowicz R., Ciszek B., *Mały atlas anatomiczny*, PZWL, Warszawa 2015.
4. Aquilar M., Gloria Fernandez M., Pacheco L., Gonzales A., Sabones I., *Wielki podręcznik dla nauczycieli żłobków i przedszkoli*, Jedność, Kielce 2007.
5. Bernat K., *Pediatriczna i pielęgniarstwo pediatryczne*, Czelej sp. z o.o., Lublin 2005.
6. Boardman R., *VCC Child Care*, Fundacja VCC.
7. Cedro A., *Pediatriczna*, PZWL, Warszawa 2010.
8. Cepuch G., Krzeczowska B., Perek M., Twarduś K., *Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego*, PZWL, Warszawa 2011.
9. Ciechaniewicz W., *Pielęgniarstwo. Ćwiczenia*, PZWL, Warszawa 2014.
10. Czerwionka-Szaflarska M., *Pediatriczna*, Urban and Partner, Wrocław 2007.
11. Demel D., *Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola*, WSiP, Warszawa 1978.
12. Dowshen S.A., Izenberg N., Bass E., *Dziecko. Zdrowie i rozwój*, Świat Książki, Warszawa 2003.
13. Dziubek Z., *Choroby zakaźne i pasożytnicze*, PZWL, Warszawa 2012.
14. Flor I., *Organizowanie pracy małych zespołów*, Ekonomik, Warszawa 2015.
15. Formański J., *Psychologia*, PZWL, Warszawa 1998.
16. Gacka E., *Zaburzenia rozwoju mowy u dzieci z porodów przedwczesnych*, Harmonia, Gdańsk 2014.
17. Gałkowski T., Tarkowski Z., Zaleski T., *Diagnoza i terapia zaburzeń mowy*, WSiP, Warszawa 1993.
18. Gołąb B., *Podstawy anatomii człowieka*, PZWL, Warszawa 2018.
19. Luxner K.L., *Pielęgniarstwo pediatryczne Delmara*, Urban and Partner, Wrocław 2006.
20. Jakubaszko J., *ABC resuscytacji*, Górnicki, Wrocław 2012.
21. Sokołowska-Pituchowa J., *Anatomia człowieka*, PZWL, Warszawa 2015.

22. Kalat J., *Biologiczne podstawy psychologii*, PWN, Warszawa 2017.
23. Klimkowska M., *Zdrowie dziecka od niemowlaka do przedszkolaka*, Edipresse Polska, Warszawa 2013.
24. Kopyś Z., *Zespoły i rzadkie choroby dziecięce*, PZWL, Warszawa 1996.
25. Korczak C., *Higiena*, PZWL, Warszawa 1998.
26. Kosior D., Łazowski T., Pruszczyk P., *Podstawy resuscytacji oddechowo-kръżeniowej*, Termedia, Poznań 2016.
27. Krawczyński M., *Propedeutyka pediatrii*, PZWL, Warszawa 2009.
28. Kulik T., Pacian A., *Zdrowie publiczne*, PZWL, Warszawa 2014.
29. Łaski M., *Pierwsza pomoc dla dzieci i niemowląt*, Sierra Madre, Warszawa 2017.
30. Mikler-Chwastek A., *Wychowanie i wspieranie rozwoju małych dzieci w domu, żłobku i przedszkolu*, Difin, Warszawa 2017.
31. Marks S.D., Smith P.K., Strobel S., *Choroby wieku dziecięcego*, PZWL, Warszawa 2010.
32. *Otwarte drzwi – podręcznik multimedialny do nauki języka migowego*, PZG O/Łódź, Łódź 2003.
33. Pawlaczyk B., *Pielęgniarstwo pediatryczne*, PZWL, Warszawa 2017.
34. Pawlaczyk B., *Zarys pediatrii*, PZWL, Warszawa 2005.
35. Rączkowski B., *BHP w praktyce*, ODDK, Warszawa 2018.
36. Rudkowski Z., *Choroby zakaźne i pasożytnicze u dzieci*, PZWL, Warszawa 2013.
37. Rudolph S., *Psychologia dziecka*, PWN, Warszawa 2014.
38. Rudolph Schaffer H., *Psychologia dziecka*, PWN, Warszawa 2005.
39. Smoczyńska U., Jakóbczak K., Drązek A., *Klucz do muzyki*, WSiP, Warszawa 2018.
40. Stewart J., *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, PWN, Warszawa 2015.
41. Strobel S., Marks S., Smith P., Gałkowski T., Tarkowski Z., Zaleski T., *Choroby wieku dziecięcego*, PZWL, Warszawa 1993.
42. Styczek I., *Logopedia*, PZWL, Warszawa 1979.
43. Szajewska H., Albrecht P., *Jak żyć niemowlęta i małe dzieci*, PZWL, Warszawa 2009.
44. Szczepankowski B., Koncewicz D., *Język migowy w terapii*, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi, Łódź 2012.
45. Szwajkowska E., Galewska-Kustra M., *Wierszyki ćwiczące języki, czyli rymowanki logopedyczne dla dzieci*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2014.

46. Świdziński M., Gałkowski T., *Studia nad kompetencją językową i komunikacją niesłyszących*, UW PKA, Warszawa 2003.
47. Warner P., *Opieka nad noworodkiem*, Liber, Warszawa 2004.
48. Zahradniczek K., *Pielęgniarstwo*, PZWL, Warszawa 2004.
49. Zaleski T., *Opóźniony rozwój mowy*, PZWL, Warszawa 1992.
50. Żebrowska M., *Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży*, PWN, Warszawa 1979.

Literatura:

1. Alberti R., *Asertywność*, GWP, Gdańsk 2017.
2. Baker C.J., *Choroby zakaźne u dzieci*, PZWL, Warszawa 2015.
3. Barańska M., *Starter malucha, czyli zabawy przyspieszające rozwój mowy*, Harmonia, Gdańsk 2013.
4. Barańska M., *Kukuryku, brzdęk i buch! Wierszyki z wyrazami dźwiękonaśladowczymi dla maluszków*, Harmonia, Gdańsk 2013.
5. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL, Warszawa 2018.
6. Goddard S.B., *Jak ocenić dojrzałość dziecka*, PWN, Warszawa 2018.
7. Bogdanowicz Z., *Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli*, WSiP, Warszawa 2005.
8. Bogdańska T., Olszewska G., *Podróże z żabkami po Polsce. Wiersze i ćwiczenia logopedyczne dla dzieci*, Harmonia, Gdańsk 2013.
9. Borkowska M., *Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Jak wspomagać rozwój psychoruchowy*, PZWL, Warszawa 2015.
10. Brough H., Alkurak M., Nataraja R., Surendranathan A., *Pediatric błyskawicznie*, PZWL, Warszawa 2006.
11. Bryła M., Muszyńska A., *Wędrówka Języczka-Podróżniczka w świat mowy – scenariusze grupowych zajęć logopedycznych dla dzieci dwu- i trzyletnich (z płytą CD)*, Harmonia, Gdańsk 2013.
12. Bryła M., Muszyńska A., *Przygody Języczka-Podróżniczka – ćwiczenia logopedyczne dla dzieci od 1. roku życia*, Impuls, Kraków 2013.
13. Bugajski M., *Język w komunikowaniu*, PWN, Warszawa 2007.
14. Buszkowski I., *Plastyczny świat dla małych i dużych przedszkolaków*, Harmonia, Kraków 2016.
15. Buszkowski I., *Sto całkiem magicznych zabaw plastycznych*, Skrzat, Kraków 2016.
16. Buszkowski I., Michalec K., *Technika taka dla przedszkolaka*, Skrzat, Kraków 2011.
17. Buszkowski I., Michalec K., *Zabawy plastyczne*, Skrzat, Kraków 2012.

18. Cepuch G., Krzeczowska B., Perek M., Twarduś K., *Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego*, PZWL, Warszawa 2011.
19. Cieślík-Klauza J., *Kto ma uszy do słuchania, czyli jak wychowywać przez sztukę*, „Pomagamy uczyć”, 2/2007.
20. Creixell C., *Plastyka dla dzieci: Pomysłowe, zabawne, kształcące i nietrudne prace plastyczne*, Arkady, Kraków 2011.
21. Cytowska B., Winczura B., *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018.
22. Czerwionka-Szaflarska M., *Pediatrics*, Urban and Partner, Wrocław 2007.
23. Davis M., Fanning P., McKay M., *Sztuka skutecznego porozumiewania się*, PZWL, Warszawa 2013.
24. Dowshen S.A., Izenberg N., Bass E., *Dziecko. Zdrowie i rozwój*, Świat Książki, Warszawa 2003.
25. Friedman J., Saunders N., *Moje dziecko. Opieka nad niemowlęciem*, Delta WZ, Warszawa 2017.
26. Galewska-Kustra M., Sz wajkowska E., *Wierszyki ćwiczące języki, czyli rymowanki logopedyczne dla dzieci*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2014.
27. Grondas M., *Rozwijanie umiejętności wychowawczych*, STO, Kraków 2004.
28. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., *Dwulatki i trzylatki w przedszkolu i w domu. Jak świadomie je wychowywać i uczyć*, Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, 2013.
29. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., *Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatek i pięcioletków*, WSiP, Warszawa 2004.
30. Galewska-Kustra M., *Z muchą na luzie ćwiczymy buzie, czyli zabawy logopedyczne dla dzieci*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2015.
31. Grzeszczuk A., *HIV/AIDS*, PZWL, Warszawa 2014.
32. Heczko P., Wójkowska-Mach J., *Zakażenia szpitalne*, PZWL, Warszawa 2009.
33. Hendzel J.K., *Słownik polskiego języka miganego*, OFFER, Olsztyn 1995.
34. Herwig S., *Nagłe zagrożenia zdrowotne u dzieci. Postępowanie ratunkowe*, MedPharm, Wrocław 2010.
35. Heszen I., *Psychologia stresu*, PWN, Warszawa 2018.
36. Heszen I., Sęk H., *Psychologia zdrowia*, PWN, Warszawa 2018.
37. Jabłońska A., *Zabawy plastyczne*, Jedność, Kielce 2011.
38. Jakubaszko J., *Nagłe zagrożenia zdrowotne u dzieci. Postępowanie ratunkowe*, MedPharm, Warszawa 2010.
39. Janeczek S., *Encyklopedia pierwszej pomocy*, Bellona, Warszawa 2010.
40. Krawczyński M., *Propedeutyka pediatrii*, PZWL, Warszawa 2009.

41. Kulik T.B., Latański M., *Zdrowie publiczne*, Czelej, Lublin 2012.
42. Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Impuls, Kraków 2018.
43. Machnik-Hacukiewicz A., *Hipcio Henio w świecie głosek. Ćwiczenia oddechowe, fonacyjne i artykulacyjne*, Harmonia, Gdańsk 2013.
44. Machoś M., *Od zabawy do mówienia*, Medycyna Praktyczna, Kraków 2012.
45. Mikołajczak A., *Pierwsza pomoc – ilustrowany poradnik*, Publicat, Poznań 2016.
46. Moryś J., *Anatomia Nettera do kolorowania*, Urban and Partner, Wrocław 2014.
47. Muh A., *Wielka księga papierowych cudów*, RM, Warszawa 2006.
48. Nitsch C., Huther G., *Wspieranie rozwoju dziecka*, Olesiejuk, Ożarów Mazowiecki 2013.
49. Kwiecień M., *Owocna edukacja. Zrób to sam. Młodsze Przedszkolaki. Pakiet*, MAC, Kielce 2016.
50. Panufnik K., *Pierwsza pomoc. Obowiązkowe instrukcje postępowania podczas wypadków i w sytuacjach kryzysowych*, Forum, Poznań 2008.
51. Pawlaczyk B., *Zarys pediatrii*, PZWL, Warszawa 2005.
52. Perleth C., *Jak odkrywać i rozwijać uzdolnienia u dzieci*, PZWL, Warszawa 2005.
53. Drozdowska A., Kłosowska A., Kobylacka-Sikora K., Mach A., Moritz A., Nowak A., *Program nauczania komunikacji – zasoby ORE – zasobyip2.ore.edu.pl*.
54. Rokicka-Milewska R., *ABC chorób wieku dziecięcego*, PZWL, Warszawa 2014.
55. Rokicka-Milewska R., *Nasze dziecko. Rozwój, pielęgnowanie i wychowanie*, PZWL, Warszawa 2016.
56. Rutkowska-Błachowiak I., *Gimnastyka buzi na wesoło. Ćwiczenia narządów artykulacyjnych dla dzieci*, Bonami, Warszawa 2012.
57. Sallas J., *Origami, Świat Książki*, Warszawa 2004.
58. Sąsiadek K., *Zabawy paluszkowe*, Media Rodzina, Poznań 2005.
59. Silberg J., *Zabawy z niemowlakami na każdy dzień. 365 gier i zabaw dla dzieci w wieku 0–12 miesięcy*, LIBER, Warszawa 2009.
60. Somerlik M., *Język angielski dla opiekunek oraz przedszkolank*, Eprofess, Warszawa 2009.
61. Spock B., *Dziecko: pielęgnacja i wychowanie*, Rebis, Warszawa 2017.
62. Szajewska H., Albrecht P., *Jak żywić niemowlęta i małe dzieci*, PZWL, Warszawa 2009.
63. Szczepankowski B., *Język migowy*, CEM, Warszawa 1996.
64. Szczepankowski B., *Niesłyszący, głusi, głuchoniemi: wyrównywanie szans*, WSiP, Warszawa 1999.

65. Temko F., *Kirigami*, RM, Warszawa 2004.
66. Tomasiak I., Szłapa K., Wrzesiński S., *Przepis na szczęśliwe dziecko. 100 i więcej zabaw rozwijających mowę, motorykę oraz funkcje poznawcze i społeczne dzieci*, Harmonia, Gdańsk 2013.
67. Trawińska H., *Moje dziecko w żłobku: szansa czy konieczność?* Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006.
68. Trawińska H., *Zabawy rozwijające dla małych dzieci*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006.
69. Wasilewicz G., *Zabawy słowno-ruchowe z niemowlakami*, Harmonia, Gdańsk 2015.
70. Waterston A.J.R., *Opieka nad dzieckiem*, Muza, Warszawa 2010.
71. Warner P., *Opieka nad noworodkiem*, Liber, Warszawa 2004.
72. Woynarowska B., *Profilaktyka w pediatrii*, PZWL, Warszawa 2014.
73. Zawitkowski P., *Mamo, tato, co Ty na to 1? O opiece, pielęgnacji i rozwoju waszego maleństwa*, Zawitkowski i S-ka, Warszawa 2017.

Czasopisma branżowe:

- „Bezpieczeństwo pracy”.
- „Charaktery”.
- „Dziecko”.
- „Hobby”.
- „Logopeda”.
- „Mały artysta”.
- „Mamo, to ja”.
- „Moje maluchy”.
- „Naucz mnie mamo”.
- „Nauczycielka przedszkola”.
- „Newsweek Psychologia”
- „Praca i zdrowie”.

- „Praca-Zdrowie-Bezpieczeństwo”.
- „Problemy higieny i epidemiologii”.
- „Przedszkolak”.
- „Psychologia dziś”.
- „Psychologia w szkole”.
- „Sens”.
- „Twoje dziecko”.
- „Twój maluszek”.
- „Wena”.
- „Wychowanie w przedszkolu”.
- „Wychowanie muzyczne”.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Podmiot prowadzący kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażona w:

- stanowiska komputerowe dla uczestników (jedno stanowisko dla jednego uczestnika),
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Pracownia pielęgnowania dziecka wyposażona w:

- łóżeczka dla niemowląt,

- stoły do przewijania,
- fantomy niemowlęcia i dziecka starszego,
- stolik zabiegowy, wagę lekarską,
- kącik do kąpieli,
- kącik do karmienia niemowlęcia,
- kącik higieniczny,
- instalację bieżącej wody,
- bieliznę pościelową, odzież i bieliznę dziecięcą,
- środki do pielęgnacji, środki antyseptyczne,
- sprzęt i przybory do: toalety i kąpieli niemowląt, pojenia i karmienia niemowląt, mierzenia temperatury, toalety jamy ustnej, likwidacji zmian skórnych,
- pomoce dydaktyczne do promowania zdrowia,
- biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową, czasopisma, albumy i filmy dotyczące anatomii i fizjologii dziecka oraz pielęgnowania dziecka i schorzeń wieku.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne umożliwiające realizowanie treści teoretycznych w formie zdalnej.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie walidacji osiągnięć uczestnika kursu. Proponuje się, aby osiągnięcia słuchaczy oceniać w zakresie zaplanowanych, uszczegółowionych celów kształcenia na podstawie:

- uzyskanych w trakcie kursu ocen z przedmiotu
- obserwacji wykonanych ćwiczeń,
- testu pisemnego,
- wykonywanych projektów,
- wykonywanych ćwiczeń,
- aktywności słuchacza podczas wykonywania zadań w grupie,
- jakości wykonania zadań przez słuchacza,
- pracy domowej.

Z uwagi na specyfikę zawodu część osiągnięć uczestników jest oceniana w trakcie wycieczek szkoleniowych i zajęć terenowych.

Osiągnięcia uczestników proponuje się sprawdzać różnorodnymi metodami: testy jednopoziomowe, sprawdzające zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne; testy pisemne zamknięte (na dobieranie, typu prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru); testy otwarte (z luką); testy ustne.

Nauczyciel prowadzący decyduje o zaliczeniu testów sprawdzających. Test uznany jest za zaliczony, gdy uzyskano minimum poprawności:

- 50% - przy treściach teoretycznych
- 75% - przy treściach praktycznych

Ponadto do oceny osiągnięć edukacyjnych słuchaczy proponuje się stosowanie testów pisemnych, testy praktyczne, wykonanie projektów, próby pracy, prezentacje na forum grupy z przeprowadzonych prac.

Umiejętności praktyczne proponuje się sprawdzać na podstawie obserwacji czynności wykonywanych przez słuchacza w trakcie realizacji ćwiczeń. Podczas obserwacji należy zwrócić uwagę na:

- zaplanowanie wykonania zadania,
- wyszukiwanie i przetwarzanie rzetelnych informacji pozyskanych z różnych źródeł,
- poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń praktycznych,
- umiejętność pracy w zespole.

Uczestnik kursu umiejętności zawodowych, który otrzymał zaliczenie otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 8. Weryfikacja programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 9. Weryfikacja programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.04.4. Pielęgnowanie dziecka chorego lub z niepełnosprawnością		
zapewnia bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością (ew)	ustala związek prawidłowej organizacji warsztatu pracy opiekuńczo-wychowawczej z bezpieczeństwem dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
	organizuje warsztat opiekuńczo-pielęgnacyjny zapewniający bezpieczeństwo dziecku choremu lub z niepełnosprawnością	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
	dobiera pomoce dydaktyczne, przybory i zabawki bezpieczne dla dziecka oraz dostosowane do rodzaju choroby lub niepełnosprawności dziecka	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku choremu lub z niepełnosprawnością
określa potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	wymienia rodzaje potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Określanie potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	klasyfikuje potrzeby dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Określanie potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka	Określanie potrzeb dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem (ek)	wymienia zasady i procedury obowiązujące podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	planuje czynności niezbędne do wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	wymienia metody karmienia dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	stosuje obowiązujące algorytmy postępowania podczas wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
ocenia wpływ choroby na stan psychiczny dziecka (ew)	wymienia czynniki wpływające na stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	planuje zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych dziecka chorego lub z niepełnosprawnością z uwzględnieniem wieku i indywidualnych możliwości dziecka	Stan psychiczny dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów (ek)	wymienia zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych	Pielęgnowanie dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów
	stosuje zasady pielęgnowania dziecka w poszczególnych stanach chorobowych	Pielęgnowanie dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów
	wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia oraz możliwości indywidualnych dziecka	Pielęgnowanie dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
rozpoznaje przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby zapobiegania tym chorobom (ek)	opisuje symptomy i przyczyny wybranych chorób wieku dziecięcego	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	opisuje przyczyny, objawy i mechanizmy zaburzeń w obrębie: a) układu ruchu b) ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego c) układu krążenia d) układu oddechowego e) układu pokarmowego f) układu moczowego i płciowego	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	określa przyczyny i objawy chorób alergicznych	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	opisuje przyczyny i objawy chorób zakaźnych	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	wymienia czynniki ryzyka wad wrodzonych	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	wskazuje sposoby reagowania na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka na podstawie opisu przypadku	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania
	opisuje działania profilaktyczne zapobiegające chorobom wieku dziecięcego	Przyczyny, objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego oraz sposoby ich zapobiegania

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
monitoruje parametry życiowe dziecka (ek)	wymienia parametry życiowe dziecka jako podstawowe funkcje życiowe najważniejszych organów ciała	Monitorowanie parametrów życiowych dziecka
	opisuje sposoby pomiaru parametrów życiowych dziecka	Monitorowanie parametrów życiowych dziecka
	interpretuje wyniki parametrów życiowych dziecka	Monitorowanie parametrów życiowych dziecka
	współpracuje z personelem medycznym w zakresie podjętych działań leczniczych	Monitorowanie parametrów życiowych dziecka
	gromadzi zapisy parametrów życiowych dziecka w prowadzonej dokumentacji	Monitorowanie parametrów życiowych dziecka
współpracuje z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ew)	wymienia zadania zespołu terapeutycznego sprawującego opiekę nad dzieckiem chorym lub z niepełnosprawnością	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	rozdziela metody rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	opisuje przygotowanie dziecka do badań i zabiegów diagnostycznych	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	wspomaga rehabilitację dziecka z niepełnosprawnością	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	towarzyszy dziecku podczas badań i zabiegów diagnostycznych	Współpraca z zespołem terapeutycznym dziecka chorego lub z niepełnosprawnością

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności	Pomoc dziecku w przyjmowaniu leków
	rozdziela drogi podawania leków	Pomoc dziecku w przyjmowaniu leków
	pomaga dziecku w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku dzieci, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych	Pomoc dziecku w przyjmowaniu leków
określa rolę mechanizmów obronnych i adaptacyjnych dziecka (ew)	wymienia mechanizmy adaptacyjne organizmu dziecka	Mechanizmy obronne i adaptacyjne dziecka
	identyfikuje mechanizmy obronne organizmu dziecka	Mechanizmy obronne i adaptacyjne dziecka
	wskazuje rolę mechanizmów obronnych organizmu dziecka	Mechanizmy obronne i adaptacyjne dziecka
prowadzi dokumentację opiekuńczo-pielęgniarską dziecka chorego lub z niepełnosprawnością (ek)	określa rodzaje dokumentacji opiekuńczo-pielęgniarskiej dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Dokumentacja opiekuńczo-pielęgniarska dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
	analizuje zebraną dokumentację dziecka chorego lub z niepełnosprawnością	Dokumentacja opiekuńczo-pielęgniarska dziecka chorego lub z niepełnosprawnością
przedstawia organizację i specyfikę pracy w placówkach opieki nad dzieckiem (ew)	wymienia rodzaje placówek opieki nad dzieckiem	Organizacja i specyfika pracy w placówkach opieki nad dzieckiem
	opisuje specyfikę poszczególnych placówek opieki nad dzieckiem i ich organizację	Organizacja i specyfika pracy w placówkach opieki nad dzieckiem